

Skúlafrítíðin

Sum bæði skólans myndugleikum og öllum kunnugt hefur ein tilik skúlaskipan verið í gildi — serliga fyrri bygðaskólarnar, sum hefur verið soleiðis skrásett, at frá 15. juni til Ólavsvøku hefur tað bert verið gingið 2 dagar um vikuna, og frá Ólavsvøku til 15. september hefur verið hildið summarfrí. Henda skúlafrítíðin hefur fært tað við sær, at børn hava ikki so mikið sum hirt at vita, hvat tey hava havt fyrri — tíans heldur hirt at farið í skúla, og hefur tað tí av mongum foreldrum mangan verið ynskt ilt om-an yvir eina tilika skúlaskipan — ið hvussu so er av rættshugsandi foreldrum.

Men tó hava tað verið lærarar, sum ikki hava givið eini tilikari skúlaskipan minst gætur. Tí kendist tað sum ein lætti at hoyra, at farni summar kom at verða seinasta summar, har nevnda skipan kom at verða í gildi. Men tíverri

vardi hesin lætti bert stokkuta tíð, tí nú tykist at koma undan kavi ein skipan í verri líki enn tann, sum hefur verið síðan fyrst í tretivunum. Hesa skipan tykist 14. September at geva sítt besta vælsignils og sigur, at um bornini komu at hava 3 mánaðar summarfrí í staðin fyrri sum nú bert 1½, kundu tey gjørt stóra nýttu hjá foreldrum sínum. Ja, hann visir enn tá havnarbornunum og øðrum stórbygðabørnum út á smábýgd-irnar til at passa neyt, lúka veltur, ganga burtur í torv o.s.fr.

Tað, eg kegni til hetta arbeiðið úti á teim ymisku bygðunum, kann eg ikki trúgva, at tað er so nógv arbeiði, at neyðugt er hjá t.d. havnarbørnum og øðrum at hava skúlafrí ein stóran part av árinum. Lærararnir skulu sanniliga heldur ikki sita hendur í hupp, sigur 14. Teir skulu til Grønlands ella aðrastaðir at fiska — helst tí at lon teirra er óv lítil. Hetta er sama blað, sum aðrar tíðir skrivar um tær ov-

urstóru lonir, sum lærararnir fáa. Nú er tað bert tann munurin, at nú skulu teir fáa hana fyrri minni arbeiði. Hetta ljóðar kanska ikki so løgi, tá tað kemur frá penni í 14., tí sjálvandi rekur hann skúla-politikkin sum alt annað. Men tað er at vóna, at háttvirdu tingmenn hava betur skil á hesum máli enn blaðstjóri 14.'s tykist at hava. Tað, at ganga nógv í skúla gevur børn-um vaml fyrri skúlanum, man helst vera nakað, sum 14. kennir til og eingin annar.

Eingin er so góðtrúgvinn til tingmenn, nú teir víðgera nýggja skúlaskipan, at teir samtykkja eina í sama ella verri líki.

Ein fadír.

Setið lýsing tygara

í

SOSIALIN

Tráðleys telefon í bilarnar

Bilfelagið »Auto« í Havn fekk fyrri stutt síðani uppsettar telefonir ymsastaðni í býnum, t.d. á kajuni og á Vaglinum, haðani fólk kundu ringja beinleiðis til bilfelagið eftir bili.

Nú er hetta sama bilfelag í ferð við at taka undir eitt annað nýmótans tiltak, og tað er tráðleys telefon í bilunum, so at teir altíð, hvar teir eru staddir, kunnu hava samband við bilstöðina. Hetta vil vera ein góð hjálp í dagliga starvinum, og vil fremja eina skjótari avgreiðslu.

Enn hefur bert ein av bilunum fingið tráðleysa telefon sum eina roynd, men tá royndin tykist at vera sera vleyðgnað, er einki at ivast í, at allir vognarnir hjá »Auto« áðrenn langt umliður hava fingið telefon.

Hvør telefon kostar um 2 000 kr.

Hvørt av sínum

Av tí, at hon ongatíð kannaði málið til botns, var hon alíð til reiðar at doma.

(K. K. Steincke)

TAÐ ER VERUNLEIKI

at hovudsmaðurin fyrri at nokta at seta hina miklu saneringarlógina, sum bjarga kundi mongum av teimum, sum keyptu sær skip aftan á bardagan, frá húsangangi, var Kr. Djurhuus.

at tað eydnaðist javnaðarmonnum at fáa ein meiraltá á tingi at viðtaka, at landið skuldi seta á stovn einkar-solu við túbaki, men at landsstýrið higartil hevur noktað at seta hesa lóg í gildi.

at landsstýrið higartil ikki hevur torað at sett ta lógina í verk, sum taka skuldi verfallsrættin frá arbeiðarum og fiskimonnum, og sum javnaðarmonnum vóru einsamallir at mótmæla á tingi.

Hetta litla endurprentið er úr hini heimsgitnu bókini »Sangen om den røde rubin« hjá norska skaldinum, Agnar Mykle.

„Í hesum sekundi vitsti hann eisini, hví hann var sosialistur, tí sosialisman er internasjonall, hon røkkur tvørtur um landamarkini, ein sosialistur hevur kamaratar í øllum londum; og ein dag — tá ið mannaættin fer inn í ríki frælsisins — hvorva øll landamark, allar tollstöðir, tá verða allar nasjonalir herir avtiknir; og allir nasjonalistiskir skráðgákur sprotna og falla til jarðar, tí teir ikki longur hava trýstið frá landamarkinum at styðja seg til.

Í hesum sekundi vitsti hann eisini, at hann í sínum hjarta var meira vinur við hvønn einastan ósæddan svartan og joda á jorðini enn við nakran nasjonalistiskan norðmann ella nakran nasjonalistiskan týskara.“

Fólkatryggingarmálið er aftur borið fram á ting av javnaðarmonnum. Seinast fall málið, men tað er eingin ivi um, at hetta mál — størsta sosiala framstig, ið henda kann núlivandi ættarliði — verður at vinna frama. — Her kann einki afturhald standa móti.

Fólkatryggingin, ið skal tryggja hvørjari kvinnu og hvørjum manni ein økonomiskt sorgleysan aldurdóm, má setast í verk — tað er eitt fólakkrav.

Frígeringin av fjöldini er stríggjin, men hon vinnur fram stig fyrri stig, tí, sum ein kendur maður hevur sagt: Av tolmóði teirra frísinnuð verður afturhaldið kvælt.

Úr íslandsbrævi:

„... alt sáttmála- og lonarstíð verður nýttuleyst, so leingi vit ikki fáa fólk at skilja, at tað eisini er av avgerandi týdningi, hvussu peningurin verður nýttur. Vit mugu til at upplýsa fólk um, hvør munur er á at fara í eitt brúksfelag og ein privatan handil við vikulónini. Her hava vit so óðiliga nógv at læra av íslendingum, og tað mátti latid seg gjørt at vakt áhuga millum teir mongu færoyingar, ið leita higur fyrri hesum máli. Vit mugu fáa eina landsumfatandi brúksfelagsrøslu í Føroyum — tað er m.a. hetta, sum færoyskir fiskimenn og arbeiðarar treingja mest til í løtuni.

BARNAMATUR

Songurin í seinasta blaði: Eg minnst úr gomlum søgum.

★

LBKLÓBBLRÁÓBEÁB

Bókstavirnir her skulu skiljast sundur í 5 orð, ið øll byrja við B. Í hvørjum orði eru 3 bókstavar.

Svar upp á 5 spurningar: 1. DCC — 2. 106 milj. kv.km. — 3. 2,832 kubikkmetur — 4. 1.400 hitastig — 5. 0,2415 litur.

5 spurningar

1. Hvussu verður 800 skrivað við róm-artolum?
2. Hvussu stórt er Atlantshavið?
3. Hvussu nógv er eitt registarton?
4. Hvussu heitt er stál, tá tað er hvítt-gløðandi?
5. Hvussu nógv er 1 pegil?

(Svar aðrastaðni)

Tað seinasta fólkalokks-sóknarstýri í Klakksvík fekk ikki í lag at brúka ein studning upp á 300.000 kr. til havnabygging.

Um henda studningin, sum teir tá høvdu lokað sær av hondum, skrivur Norðlýsið:

„Nýggj ættan fyrri útbyggjan av havnum skal gerast í ár, og vónandi gloyma okkara menn ikki hesa ferð at brúka sín part.“

★

Frederik Hansen var fyrri javnaðarmanuappskotinum um 1.000 kr. í minstuløn til fiskimenn, men hann skoytti uppi, at um menn vildu garantera, at reiðararnir onga krónu fingi í studningi, so skuldu fiskimenninir heldur onga krónu hava.

★

„... saltfiskur, ið sum oftast verður klippfiskur, síðan ísfiskur og sild — og harvið er tann vísan kvøðin.“

(Úr 14. september)

at í tíðarskeiðinum 1946 til 1956 vórðu bygd 5.434 nýggj skip upp á 38.216.000 brutto-registartons — harav 17.181.000 t tangaskip, 17.604.000 t. farmaskip og 3.431.000 ferðamannaskip.

at danski handelsflotin, sum í 1939 var 1.093.000 t., nú er upp á 1.709.000 tons.

at russiskur vísindamaður hevur sagt, at fyrsta menniskjað, ið fer út í himnarúmdina, verður ein russari — og at hetta vil henda í ár.

at Kina, ið er 9.736.283 kv. km. hevur 601.938 íbúgvag, og Kanada, sum er 9.960.170 kv. km., einans hevur 15.601 íbúgvag.

at jorðin øll er 509.950.000 kv. km. og hevur 2.174 milj. íbúgvag.

at tað í 1880 einans vóru 873 milj. íbúgvag í øllum heiminum.

at Atlantshavið, Indiska havið og Kyrra havið tilsamans eru 365 milj. kv. km.

MILLUM UNGFÓLK

Grindadrápið var liðugt. Omman og kokkurin fingi litið og einki burtur úr tí. Tá kokkurin endiliga kom aftur á fótur, var hann so illur, at geldarin ræddist og leyp til sjós. Eina av grindabátunum tók hana, fordi hana á land og sleppti henni niðan í boin hjá Hanus bónda á Biskupstøð.

»United States of Faroes« legði at á kajuni hjá Olafi. Omman og Anna komu upp á land í øllum góðum. Kokkurin var beinasamur og ringdi eftir einum bili. Tá persónvognurin endiliga var komin, vísti tað seg, at omman ikki slapp inn — hon var ov breið um lendarnar, og hia vegin bar heldur ikki til. Kokkurin var tó kvikur at ringja eftir einum lastbili. Tá bar til. Áðrenn farið var, spardi omman eftir fjarðasekkinum, sum hon hevði í viðfari, men kokkurin vitsti einki. Har stóð hann við himnavendum eygum og bedýraði: „Nei góða, tað er víst og sannheit, at eg veit einki um hann. Nei, nei, vælsignað verið tygum, at ikki havi eg borið eyga við hann.“

So varð farið til húsar heim. — Um kvøldið skuldi Anna í grindadans.

— SKEMT —

— Eg veit, at tit allir ynskja meg deyðan, so at tit kunnu trampa uppi á grov míni, segði ein arbeiðsgevur við arbeiðararnar.

Tað gjordist togn. Allir stóðu teir og stardu fram fyrri seg. Knappliga letur í einum:

— Ikki eg. Tað ringasta, sum eg veit, er at standa og biða fyrri at sleppa framat.

Hanus vaknaði ein morgunin við óðiliggum timburmonnum og drápnligari hovupinu.

— Eg vakti teg væl ikki, tá eg kom heim í nátt, heldur hann við komna.

— Nei, tú vart púra stillur, men teir báðir, sum bóru teg, hildu ein óðiligan gang.